

NARODNA STRAŽA

UREĐNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
SIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEГОVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE
POJEDINI BROJ Din. 1:50

PREPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO-
DIŠNJE Din. 60. — ZA INOZEMSTVO Din. 120.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 12.

Šibenik, 18. travnja 1925.

God. V.

Raspad bloka sporazuma.

Izjave radičevskih voda u parlamentu unijele su u opozicionale redove pravu zabunu. Te izjave su bile neočekivane te niti je blok opozicije bio obaviješten o njima niti je o njima odlučivao. Jedan voda opozicionog bloka (po svoj prilici dr Korošec) izjavio je u Zagrebu, da je ta izjava djelo užeg radičevskog kruga, kojemu pripadaju uz članove Radičeve familije dr Nikić i dr Šuperina. Da je ta izjava bila nepoznata vodama bloka opozicije, vidjelo se i po izjavama dra Spahe, Pećića i dr Korošca, koji su ovi dali nakon izjave Pavla Radića. Dr Spah je bio smeten te nije bio u stanju, da se izjavi o govoru Radića. Smetenost se opažala i u izjavi Dragutina Pećića, Ljuba Davidović je bio nervozan, kao onda, kad je na dvoru u svoje vrijeme bio pristao na kandidaturu Ljube Jovanovića za predsjednika Skupštine. Jedini dr Korošec je energično ustao protiv izjave radičevskih voda, naslučujući, da s njima radičevci ostavljaju blok sporazuma te kušaju da naprave separatni sporazum s radikalima.

Izjave radičevskih voda su bile dobro primljene kod radikalica. Glavni organ radikalne stranke *Samouprava* uzradova se tim izjavama, ali je ponovo i tendeozno notirala i to, da se radičevci polagano počinju emancipovati od Davidovićevaca t. j. bloka opozicije. U tim riječima radikalni glavni organ izrazio je svoje zadovoljstvo sa raspalom bloka opozicije.

Vrio je značajno, da blok opozicije nije zauzeo stanovište prema izjavama Pavla Radića. Odnosi u bloku opozicije su ohladnjeli. Davidovićevci i muslimani su se postavili u stav očekivanja te se drže prema najnovijim dogadjajima upravo bolesno pasivno. Slovenska ljudska stranka je pokazala, da su radičevske izjave počele rušiti blok opozicije te je počela u svom novinstvu oštru kampanju protiv najnovije Radičeve politike. Bit će da je u tako oštem nastupu i nešto taktičkih razloga, jer SLS hoće da onemogući u Sloveniji Radičevu stranku, koja ima tamo tri zastupnika, ali je na svaki način tvrdia istina, da su se radičevci svojim izjavama otuđili bloku opozicije.

Što sada zapravo hoće Radičeva stranka? Ona želi, da dode do jedne vlade, u koju će moći da uđe. I baš pitanje, da li će takva vlada biti u rukama radičevaca i radikalica ili će biti sastavljena od svih stranaka, dakle i onih u opozicionom bloku, je ono, što drži još radičevce neodlučne. Međutim je sam Pavle Radić nedavno izjavio, da će doći do koalicione vlade radikalica sa još jednom strankom, a to je dakako hrvatska seljačka stranka, što je Pavle Radić mudro

prešutio. Zajedničarski *Hrvat* donio je povodom tih izjav ove relke: „Za mogućnost obrazovanja vlade seljačke stranke i radikalica potrebno je, da HSS prekine svoje odnose sa blokom narodnog sporazuma i seljačke demokracije. To je zahtjev g. Nikole Pašića i on čeka odgovor. Ili kidati sa blokom ili kidati sa Nikom Pašićem — to je dilema, pred kojom danas stoji seljačka stranka.“ Nikola Pašić je doista postavio radičevce pred ovaj ili — ili. Nije teško pogoditi, da će se radičevska stranka odlučiti za koaliciju s radikalima. To dokazuju izjave radičevskih voda, neraspoloženje šefova bloka opozicije, a na koncu konca to i nije nego logična posljedica izjave dra Šuperine i govora Pavla Radića, koji mu je napisao njegov stric Stjepan. Radičevci su otigli putem radikalnih zamamljivih bašta tako daleko, da natrag više ne mogu. Ne, mogu ni radi toga, što bi potpuno skrahirali te izgubili i zadnje postojanke u narodu, a ovako

se nadaju, da će moći svojim radom u vlasti zadobiti simpatije hrvatskih birača, što je varava nada.

Ulazak radičevaca u vlastu znači raspad opozicionog bloka. Zapravo znaci raspad dvaju blokova, jer će i poznati „nacionalni“ blok biti raskidan. Situacija se razvija u znaku koalicije radičevaca i radikalica te sve više opažamo, da je blok narodnog sporazuma ne samo nedisciplinovan, nego upravo u rasulu. Zajedničari govore o svojim korekturama politike radičevaca, dr Korošec se potpuno raskrstio sa radičevcima, a Davidovićeva stranka te bosanski muslimani šute. Opozicije vode zadovoljavaju se samo konstatacijama, da je kapitulacija radičevaca potpuna, jer evo radikalci bez brige za radičevce, mehanički donašaju štamparski i stambeni zakon, te zakon o sudijama, ali te konstatacije pobuduju opće uvjerenje, da se blok narodnog sporazuma i seljačke demokracije u provođanju svoga programa razisko te još može da važi kao divlji brak, ali i to sve manje, te se upravo mučno očekuje sudbina opozicije.

Strašni dani u Bugarskoj.

Nakon atentata na cara Borisa, iz kojega se ovaj jedva izvukao, Bugarska je postala pozorištem groznih dogadaja.

Prekjuće su se u Sofiji održavale pogrebne svečanosti ubijenog rezervnog generala i narodnog zastupnika „crnog bloka“ Georgijeva. U pogreboj pratnji su bili skoro svi ministri, velik broj zastupnika Cankovljeve parlamentarne grupe, predstavnici dvojice i čitavi oficirski zbor. Sprovodna pratnja je stigla u crkvu sv. kralja Milutina oko 3 sata. Crkva je bila prepuna svijeta. Imala su upravo početi molebitvija, kad li se čitava crkva stresre te odjekne jedna strašna detonacija. Čitav strop crkve te veliki kubet su u komadima pali u crkvu te pod sobom pokopali stotine ljudi. Iz crkve su počeli bježati oni, koji su ostali neozlijedeni, te slabije ranjeni. Odmah je došla vojska te blokirala čitav predjel grada sa crkvom, a stigli su brzo i bolničarski automobili, da prenesu ranjenike. Broj ranjenih i mrtvih je velik. Računa se, da je oko 200 ljudi ostalo mrtvih, a 600 ranjenih, većinom teško. Usmrćeni su između ostalih potpredsjednik Sobranja Boldarev, bivši ministar rata general Lajdanov te desetak nar. zastupnika. Ubijen je i lični sekretar Cankova, dok je ovaj ostao neozlijeden. Te-

ško ranjeni su sofijski mitropolit Stefan, predsjednik Sobranja-Kulev, a teže je ranjen i ministar „na vetršnje rabi“ (unutrašnjih djela) gen. Rusev.

Strašna eksplozija se dogodila uslijed jednog paklenog stroja, koji je bio namješten u kubetu crkve. Sva je sreća, da je stroj bio nevjeste postavljen te nije ekranitni dio bio naparen prema nutrinji crkve, jer bi inače bilo mnogo više žrtava, a tako su samo ruševine ubijale.

Nakon ovog strašnog dogadaja članovi vlade su održali sjednicu, na kojoj je odlučeno, da se proglaši opsadno stanje te prijeki sud. Međutim ni sve opsadno stanje nije moglo umiriti oružane čete opozicionih stranaka te raznih anarhističkih komiteta. I nakon strašnog dogadaja u crkvi kralja Milutina nastavljena su ubijanja po sofijskim ulicama.

Treba znati, da u Bugarskoj već godinu i pol dana traju krvavi nemiri. Vladine stranke su bile započele strašnu oružanu akciju protiv pristaša Stambolijskoga, tako da je u par mjeseci bilo ubijeno 18.000 zemljedjelaca. Sada se zemljedjelci s jedne strane te komunisti s druge strane osvećuju, te Bugarska doživljava današnji gradanskog rata. Samo u zadnje vrijeme, su članovi vladinih oružanih četa što ubili što ranili desetak zastupnika opozicije.

Pad Herriotove vlade.

Na sam Veliki Petak, nakon što mu je kod glasovanja senat dao neuspodanicu, Herriot je predao predsjedniku Doumergue demisiju čitave francuske vlade.

Nije nepouzdanicu senata došla nenadano niti samo iz inata, jer je poznato, da je francuski senat, kao drugo parlamentarno tijelo, uvek bacao klijove parlamentu i njegovim vladama.

Tako je bilo u parlamentu Poincarea, kojem je senat kod proračunske debata u znak prosvjeda skraćivao kredite. No ovoga puta to nije samo tako bilo.

Kad je Herriot preuzeo početkom prošloga ljeta vladu, isticali su novine, kako će svaki onaj, koji pokuša na miroljubiv način rješiti pitanje njemačkih reparacija, navući na se odium velike većine francuske javnosti. Herriot je prvi pokušao da riješi na miran način pitanje njemačkih obveza prema Francuskoj. Njemačkoj je londonski sporazum bilje doista omogućeno, da udovolji obvezama versailleskog ugovora. No u zadnje vrijeme dogodio se i u njemačkoj politici preokret. Na vlast su došle imperialističke stranke te je u Francuskoj silno ojačao duh nepovjerenja prema Njemačkoj. Francuzi se još uvijek boje, da im se Nijemci ne osvete, te žele, da ih što jače skuče. Tu politiku provodio je ustajno Poincare, koji je poslao vojsku u ruhrsco područje, kad je Njemačka uskratila ratna plaćanja. Tu politiku danas više nego ikada zagovara desničarske stranke, a ni sve stranke kartela ljevičara nijesu jedinstvene u taktici prema Njemačkoj. Treba znati, da u Francuskoj nije provedena stroga grupacija stranaka, kao što je to kod nas, jer tamo ima n. pr. čitav niz socijalističkih stranaka (repub, socijalisti, radikalni socijalisti Blumovi socijalisti i t. d.), a ove se opet dijele u frakcije, koje često putu ozbiljno ugrožavaju položaj vlade. Zadnjih mjeseci je Njemačka počela zakašnjavati sa isplaćivanjem ratne otštete pa je i to počelo stvarati u Francuskoj borbeno raspoloženje prema Njemačkoj, što je silno ojačalo desničarske stranke, tako da došao u senat i sam Millerand.

Osim pomirljive politike s Njemačkom, koja je umanjila ugled Herrioteve vlade u masama, dobro je poslužilo desničarskim strankama i ukidanje poslanstva kod Vatikana te navještanje kulturnoga boja. U senatu, u kojem je ukidanje poslanstva pobudilo ogorjeće, Herriotova vlada nije mogla dobiti nikada jednu stalnu radnu većinu. Senat se uvek isticalo kao konservativno tijelo (stoga je i biran na 9 godina), a njegova nedemokratska konstrukcija (biraju ga delegati departmana) omogućila je, da se u njemu dobro učršti desničarski Poincare. Senat se usprotivio u dobroj većini ukinuću poslanstva, dok ga je komora primila, iako je i sam Aristide Briand, koji je republikanski socialist, bio protiv toga.

No glavni udarac Herriotovo vladi da je kritika njegove financijalne politike u senatu. U zadnje vrijeme počela je opadati vrijednost franka. Radi oštре kritike financijalne politike morao je demisionirati nedavno ministar Clementel. Njegov nasljednik de Monzie je napravio nacrt, po ko-

jemu bi se saniralo francusko gospodarstvo. Za Clementela povećan je optičaj novčanica od 41 na 45 milijarda, a ujedno se uvadali novi porezi, jer je inače nemoguća ravnoteža u budžetu. To je istakao u obrani finansijske politike svoje vlade i Herriot, koji je spomenuo, da je Francuska počela isplaćivati dugove u inozemstvu. No to nije umirilo desničarske stranke. Još više je uzbudio francusku javnost prijedlog socijalističke stranke, po kojemu se imalo radikalno oporezovati kapital. Radi toga je senat i

izglasovao nepovjerenje Herriotovoj vladi.

Budući da kartel ljevice ima u komori većinu, to će dakako i nadalje vlasti biti u njegovim rukama. Mislio se, da će vlast sastaviti poznati ljevičar Aristide Briand, koji je već sedam puta bio predsjednikom vlade. Briand je poznat kao elastičan čovjek, te uživa simpatije i kod desničara. Briand ne pripada oficijelno nijednoj stranci te je nazvan "vodom bez stranke". Međutim je nakon uzajamnih napora Briand predao mandat te je vlasti sastavio Painleve.

zicije nalaze se u njoj po jedan član svakoga kluba.

ZAKON O USTROJSTVU SUDOVIMA te zakoni o sudijama i državnim odvjetništvima bili su pretresani na plenarnim sjednicama ministarskog savjeta te će biti predloženi Narodnoj Skupštini. Zakon o ustrojstvu sudova odlučuje, da kasacija u Zagrebu ima 63 člana te da bude razdjeljena u sekcije. Zatim se uređuju apelaciona sudišta, kojih će biti 10, i to u Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Novom Sadu, Osijeku, Sarajevu, Splitu, Škoplju, Nišu i Cetinju.

OPTUŽNIČKA PROTIV DRA LUKINIĆA. Odbor četvorice, u kojemu su Pečić, dr Polić, dr Kulenović te jedan član SLS, sastao se prošlih dana na vijeće o aferi Thurn-Taxis te se tom prilikom pretresao načrt optužnice protiv dra Ede Lukinića, koja će biti predložena Narodnoj Skupštini. Na optužnici saraduju i drugi odlični politici iz redova opozicije. Optužnica će biti gotova do 28. o. m. te će tražiti, da se dr Lukinić izruči sudu.

"SLAVLJE" ORJUNE U ZAGORJU. Po pisanju orjunaških listova "Pobede Orjune" "slavlje" posvete zastave Orjune u Zagorju je proteklo "sjajno". Međutim čitamo u uskrsnog broju "Slovenca" dopis iz Zagorja, u kojemu se opisuje to "veliko slavlje". Cijeloj svečanosti je prisustvovao nešto oko 200 orjunaša. U "svečanoj" povorci su stupala trojica (neki kažu petorica) Zagorjana. U čast "svečanosti" objesili su zastave sokolski dom (2) te trojica privatnika. Na putu, što vodi iz Trbovlja, bile su postavljene strojne puške te je bilo poslano 60 žandara. Međutim su Zagorjani otisli te nedjelje na izlete po okolicu. Valja upamtiti, da je od Orjunaša umoren Franc Fakin bio iz Zagorja.

NOVI RADICEVSKI DISIDENT. U zadnjem broju "Hrvata", koji izlazi mjesto "Slobodnoga Doma", čitamo osudu HSS nad bivšim nezajedinčevim nar. zast. Stjepanom Kranjčevićem. Kranjčević je u zadnje vrijeme počeo izdavati list "Seljačka Misao" te se prikazuje nasljednikom politike pok. dr Ante Radica. Posebno izdanje "Hrvata" napada Kranjčevića, da je socijalista, da je gospodin, da ne će u listu da spominje hrvatsko ime i t. d.

ČEDA KOKANOVIC PUŠTEN NA SLOBODU. Zemljoradnik narodni zastupnik Čeda Kokanović, koji je još u vrijeme izborne agitacije bio zatvoren u Bihaću, pušten je ovih dana na slobodu. Veliki župan htio ga je internirati, ali je Kokanović umaknuo u sela, tako da ga žandari nijesu mogli pronaći. U srijedu je Kokanović došao u Beograd te položio zakletvu i stekao imunitet.

NAŠA DELEGACIJA ZA INTERPARLAMENTARNU KONFERENCIJU U RIMU oputovala je u ponедjeljak brzim vozom iz Beograda. Od opo-

NOVI LIST DŽEMIJE. Jedna grupa muslimanskih omladinaca iz Južne Srbije, među kojima je i nekoliko članova bivšeg Džemijeta, namjerava da pokrene političko-prosvjetni polutujednik "Varife" (Duznost).

PREGOVORI S GRČKOM.

25. o. m. počet će u Beogradu pregovoriti za novi ugovor s Grčkom. Grčki delegat Kaklamanos doći će u Beograd već 23. o. m. Sa naše strane vode pregovaranja načelnik naše delegacije kod reparacijske komisije

kao naš najbolji znanstveni list, najtoplji preporučamo. Ovaj broj ima 112 stranica na pravu sjajnom papiru te je čitava knjiga "Nova Revija" uredjena dr fra Petar Grabić. Preplata je za jednu godinu (četiri sveske) 50 din., a za dake 25 din., a šalje se na Franjevački samostan, Makarska.

Hrvatska Prosvjeta je novom godinom počela izlaziti u velikom revijalnom formatu. Pred nama su tri broja, koja su vrlo dobro uredena. "Hrvatska Prosvjeta" je počela donašati i slike stranih umjetnika, a do naše publike je, da se ta naša jedina veća hrvatska književno-umjetnička revija što bolje razvije. Ne smijemo pustiti, da naši prestanici tolikih drugih hrvatskih revija i "Hrvatska Prosvjeta" propadne. Odlični književni prinosi pjesnika Domjančića, Škape, Storova, Benca, Vunića, Sudete, Vojnića, proza Jakovljevića, Jurkovića, Matasovića, Smerdela te kritika Ljubomira Marakovića i Jakovljevića zaslужuju svaku priznanje. "Hrvatska Prosvjeta" je k tome najjeftinija hrvatska revija, jer za 60 dinara godišnje dobivate mješteano u tijelu reviju. Preplata se šalje na upravu "Hrvatske Prosvjetе" — Zagreb, Palmitićeva ulica 31. priz.

Razglednice za jubilarnu godinu 1925. U Želji, da uživljaju slavlje hrvatskoga naroda u svetom tisuću njegova kraljevstva, Društvo za sveuldjino klanjanje izdalo je dvije serije razglednica, koje moraju da obrazuju sva hrvatsko srce. Jedna serija prikazuje kralja Tomislava na Duvačkom polju iz krunidbe na slijedeću Otona I. kraljevina, a druga

u Parizu Bošković te Panta Gavrilović, naš poslanik u Atenu.

ATENTAT NA BUGARSKOG CARA. U srijedu izvezao se automobilom u šetnju u okolicu Sofije car Beris u pratnji miladog geologa i profesora univerziteta Ilčeva te adjutanta kapetana Dalmatova. Na putu Orhania-Sofija napala je carev automobil grupa od petoro ljudi, te je mecima iz pušaka ubila Ilčeva i Dalmatova, dok je caru Borisu uspjelo, da pobegne u automobilu. Smjesta su upućeni veliki odred vojske u okolicu Sofije te je po zadnjim vijestima uhvaćen jedan atentator, koji da pripada komunističkoj stranci. U Sofiji su carile pripredene velike manifestacije. Govori se, da su u taj atentat uplenjeni i zemljoradnički vode.

PAINLEVE SASTAVLJU FRANCUSKU VLADU. U srijedu je, nakon što mu je predsjednik republike povjerio sastav vlade, Painleve počeo pregovaranja za sastav vlade. Socijalisti Léona Bluma su izjavili, da će podupirati njegovu vladu. Veliku senzaciju je prouzročila vijest, da je Painleve ponudio Caillauxu portfelj financije, jer je Caillaux za vrijeme rata kao velezdajnik bio osuđen na dugogodišnju tamnicu, ali je dolaskom Herriota na vlast bio amnestiran. Caillaux je poznat kao financijski stručnjak te se drži, da bi jedini on mogao sanjati francuske financije.

NOVA FRANCUSKA VLADA je u četvrtak ovako sastavljena: Predsjedništvo i vojska Painleve, vanjski poslovni Briand, financije Joseph Caillaux, unutarnji poslovni Sramet, poljoprivredu Durand, pravdu Tecq, mornaricu Faurel, prosvjetu de Monzie, koloniju Soreil, javne radnje Labal, oslobođeni krajevi Berippe. U slučaju, da i ova vlast, koja se sastoji od samih ljevičara, bude u šenatu oboarena, sastaviti će novu vlasti Briand.

RASCJEP MEĐU NJEMACKIM DESNIČARIMA? Prigodom postavljanja Hindenburga za kandidata desničara kod izbora državnog predsjednika, došlo je do brojnih nesuglasica kod desničarskih stranaka. Tako će velik broj pristaša bavarske pučke stranke glasovati za dra Marxu, dok će bavarski seljaci savez očito pozvati svoje pristaše, da glasuju za Marxu.

NOVU VLADU U BELGIJI sastavlja voda socijalista Emile Vandervelde. Vlast će podupirati socijalističku stranku te ljevičara kršćanskih demokrata.

KONGRES LABOUR PARTY. Trideset i treći kongres engleske radničke stranke otvoren je u utorku u Gloucesteru. MacDonalda su ljevičari žestoko napadali radi Zinovjev-ljovigovog pisma i Dawesovog plana te su isticali, da MacDonaldova vlast nije nadjen socijalistički princip ostvarila. MacDonald je mirno saslušao prigovore, a onda je energično uzvratio i reka: "Nije dosta odusjevljavati se idealima, nego treba i djelotvorno poraditi oko toga, da se ideali ostvaruju". Na koncu je MacDonald sa 398 protiv 193 glasa izrečeno povjerenje.

TREĆI SVERUSKI SOVJETSKI KONGRES održat će se 8. svibnja o. g. u Moskvi te ima na dnevnom redu: 1. Stupanje turske i uzbekke republike u SSSR; 2. Izveštaj vlade; 3. Položaj industrije u SSSR; 4. reforme u poljoprivredi, u domaćoj industriji i zadrugarstvu; 5. Pitane sovjetske organizacije; 6. Izveštaj komesara za finansije; 7. Izveštaj o stanju crvene armije i 8. Izbori za

Iz domaće i vanjske politike.

PRIJEDLOG HSS ZAJEDNICARIMA. U ponedjeljak sastalo se u Zagrebu jedna skupina uglednih zajedničara, koji su raspravljali o neoficialnom prijedlogu HSS, da zajedničari sami sastave vlast s radikalima, a radicevci da će takvu vlast u Skupštini podupirati. Većina zajedničara je bila protiv tog prijedloga. Sada se čuje, da zajedničari žele, da se radicevci angažiraju u Pašićevoj vlasti, kako bi mogli oni na račun radicevaca ušišariti stogod u narodu.

PAŠIĆ U DALMACIJU. U utorak oputovao je predsjednik vlaste Nikola Pašić brzinom vozom iz Beograda za Dalmaciju. Pašić se zaustavio u Sarajevu, gdje je bio u audijenciji kod kralja, koji ga je zadržao na ručku. Pašić je razgovarao s kraljem na samu oko pola sata te je poslije podne prosljedio za Cavtat, gdje će provesti uskrsne blagdane očekujući konačne odluke radicevaca.

GOSPODARSKI SAVJET. Ministarstvo trgovine je izradio naročiti načrt o organizaciji jednog gospodarskog savjeta. 23. o. m. sastao se u Beogradu delegati trgovackih i industrijskih komora te drugih gospodarskih institucija, koji će pregledati tekst načrta. Gospodarski savjet bi imao zadatak davati stručne savjete vlasti i Nar. Skupštini u svim pitanjima, koja se odnaju na socijalnu, ekonomsku i finansijsku politiku.

SASTANAK BARIĆ-DR KULOVEC. Prošlih dana došao je iz Ljubljane u Zagreb bivši ministar i glavni tajnik SLS dr Kulovec te se dugo zadržao u razgovoru sa predsjednikom HPS Stjepanom Barićem. Beogradsko Vreme donaša, da je vrlo upadan ovaj sastanak, jer da se zadnjih dana po

Hrvatskoj osjeća početak agitacije Hrvatske Pučke Stranke protiv najnovije Radicevce politike.

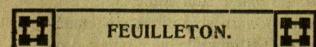
DR SETON-WATSON, poznati engleski publicista, koji je osobito za vrijeme rata vodio život propagandu za naše oslobođenje, došao je na Veliku Subotu u Beograd, odakle će otići u Zagreb. Dr Seton-Watson je došao u Jugoslaviju, da sakupi materijal za svoju knjigu o svjetskom ratu.

KRALJ U ILIDŽAMA. Uskrsne blagdane kralj provoda u Ilidžama, tako da prije njegovog povratka u Beograd neće doći do kakvih promjena u političkom životu.

NOVI RADICEVSKI DISIDENT. U zadnjem broju "Hrvata", koji izlazi mjesto "Slobodnoga Doma", čitamo osudu HSS nad bivšim nezajedinčevim nar. zast. Stjepanom Kranjčevićem. Kranjčević je u zadnje vrijeme počeo izdavati list "Seljačka Misao" te se prikazuje nasljednikom politike pok. dr Ante Radica. Posebno izdanje "Hrvata" napada Kranjčevića, da je socijalista, da je gospodin, da ne će u listu da spominje hrvatsko ime i t. d.

ČEDA KOKANOVIC PUŠTEN NA SLOBODU. Zemljoradnik narodni zastupnik Čeda Kokanović, koji je još u vrijeme izborne agitacije bio zatvoren u Bihaću, pušten je ovih dana na slobodu. Veliki župan htio ga je internirati, ali je Kokanović umaknuo u sela, tako da ga žandari nijesu mogli pronaći. U srijedu je Kokanović došao u Beograd te položio zakletvu i stekao imunitet.

NAŠA DELEGACIJA ZA INTERPARLAMENTARNU KONFERENCIJU U RIMU oputovala je u ponedjeljak brzim vozom iz Beograda. Od opo-

FEUILLETON.

Nova Revija, br. 1. Primili smo prvi broj „Nove Revije“, koju izdavaju naši dijenci. „Nova Revija“ izlazi već četvrtu godinu te se sve bolje i lijepije razvija do tipa jedne upravo moderne revije. Broj, koji je pred nama, donaša čitav niz upravo zanimljivih članaka i radnja. A. Nadoljivi obrađuju problem stidljivosti te strogo znanstveno kritikuju naziranje pozitivista. Vrlo je zanimljiv članak o Petru Vlašiću, koji piše o vjerskom nacionalizmu po nauci sv. Pavla. U raspravi se lijepo ističe, kako su Hrist i njegovi učenici ljubili domovinu, jer se ljubav prema domovinu i pravi patriotizam temelji na Dekalogu. Petar Grgec iznosi u duljoj studiji lik pjesnika Poljaka, pjesnika "Gospodnjega", kako ga naziva. Grgec je vrlo dobro obradio Poljakovu lituru sa religioznog stanovišta. Dr Josip Mantuani piše o glazbenicima iz reda sv. Franje te je ta studija vrlo zanimiva, isto kao i ona dra Karla Eterovića o Filipu Grabovcu, dliku naših Dalmacija, a na koju ćemo se osvrnuti pobliže, kad se svrši. Međutim upozoravamo publiku na izvanredno interesantan članak Rusa J. Butmi o protokolima sjednica prvog cionističkog kongresa u Bazelu 1897. g. Pisac iznosi zapisi slike cionista-Zidova iz kojih su razvidne krvave osevine tih ljudi, te nam otkrivaju strašne tajne i pokazuju nevidljive sile, koje svijetom vladaju. Rasprava se nastavlja... Mi Novi Paulini

NEREDI U PALESTINI. U Palestini traje već duže vremena silno ponovno raspoloženje protiv Židova, koji su prošlih dana slavili otvor svoje univerze. Arapi, koji broje 60% pučanstva, te kršćani su žestoko ustali protiv židovskih cionista te su napake u više navrata priredili lardu Balfour, koji je došao, da otvori unverzitet Židova, burne demonstracije. Osobito se bune Arapi protiv toga, što su se poljski židovi počeli seljavati u Palestinu. Protiv iseljavanja židova iz Poljske bune se i Poljaci, jer židovi nose sobom poljske platne cekine, te poljska štampa traži od vlade, da poduzme protiv toga sve potrebne mјere.

KONFERENCIJA MALE ANTATE održat će se 9., 10. i 11. svibnja u Bokureštu. Tih dana će se slaviti i proglašenje rumunjske nezavisnosti te će ministri država Male Antante prisutvovati tim svečanostima.

OPTUŽNICA PROTIV GEN. DE BONA. Istražna komisija senata za

afetu gen. de Bona završila je svoj rad i primila na znanje optužnicu, koju su protiv sen. de Bona podigle privatne oštećene stranke, i to udovica Matteottija i poslanici Amendola i Misuri. Protiv sen. de Bona, koga tuže, da je znao za spremanje Matteotijevog umorstva, podiće će tužbu vrhovni državni odvjetnik.

NEOBAVEŽANOST VOJNE SLUŽBE U NORVEŠKOJ. Vlada u Oslu je iznijela pred parlament prijedlog promjene zakona o vojničkoj dužnosti. Prema dosadanjem zakonu ne potpadaju pod kaznu oni muževi, koji se iz vjerskih razloga ili radi savjesti uklanjanju vojničkoj dužnosti. Ta iznimka je sadržala na sve muževe, koji izjave, da je protiv njihova osvodenja, da vrše vojničku službu. S druge strane je bio zakon o vršenju civilnih radova mjesto vojne službe poštovan, i to tako, da svaki muškarac, koji se uklanja vršenju vojničke službe i koji je uslijed toga preveden u civilnu službu, može biti sudskom odlukom zatvoren u prisilnu radionu.

Novi porezni tereti.

Bilo bi ispravnije, da smo stavili ovom članku naslov „Nova porezna ploča“. Međutim ni taj naziv ne bi bila koristio, kao što ne koristi ni ujedno jezik naroda iz svih slojeva društva, jer taj narod baš za izboru zaboravlja na teške porezne terete te glasuje za one ljudi, koji vlasti votuju izvanredne kreditne u iznosima od stotina miliardi te glasuju za financijske zakone, po kojima se uvađaju novi porezi.

Naša zemlja ima jedan specijalitet, koji se stručnom terminologijom zove zakon o budžetskim dvanaestinama, akve dvanaestine, kojih znade katkad i i po četraest na godinu, makar u godini imaju samo dvanaest mjeseci, a izvrsno sredstvo za udaranje novih poreza te za povećavanje starih poreza. To sredstvo se neumorno praktičira. Tako je i zakon o budžetskim dvanaestinama za travanj, svibanji, lipanj i srpanj donio ciò niz novih bremena za državljane, koja su uvela na snagu 1. travnja o. g.

Čl. 54. zakona o dvanaestinama donosi dosadanji invalidski porez u 100%.

Čl. 56. zakona određuje, da svijetlosti radnici i radnice, bez obzira na prirodu posla, koji rade, a koji ne imaju zaradu od države, već od privatnih lica ili ustanova, plaćaju u ne državnog poreza i svih ostalih specijalnih poreza izuzevši invalidski porez 2% od svoje godišnje zarade. Poslodavci jamče za naplatu tog poreza. Tako će tjelesni radnici plaćati od svojih nadnicima samo za taj porez i za invalidski porez i vanredni porez 3,4%. Lijepo li će lice napraviti radnici, koji su glasovali za radiceviju, radikalnu i Pribićevićevu stranku?

kod izbora, kad im bude poslodavac od plaće oduzimao za porez spomenute postotke.

Čl. 51. zakona određuje nov porez za pokriće ovršnih troškova i to će se pobirati 4% od dugujućeg poreza ili državnih dača, ali u nikojem slučaju manje od 50 din. Tako, ako porezni ured bude pljenio nekoga za zaostatak od 35 din., mora ovršni putnik da plati 50 din. za troškove. Da bude vijenac povišenja poreza što lepsi, povišeni su kamati, koji se plaćaju na porezne zaostatke, na 12% godišnje. Do sada se plaćalo 8%.

Kazne, takse i svi ostali novčani iznosi, koje pretpisuje obrtni pravilnik, povećavaju se za petnaest puta.

Po članku 59. plaćat će se vojnomorski pritez u visini jednostrukoga iznosa invalidskoga poreza.

Tu smo nabrojili nekoliko poreznih tereta, koji su skoro svi novi. A gdje je povećanje carina i taksu i t. d.?

Ovi najnoviji porezni tereti neka budu dobra opomena našem narodu, kako će se kod izbora ravnati. Pred ovakvim materijalnim teretima, koji ubijaju naš gospodarski i općesocijalni život, moraju pasti sve nacionalistički i monarchistički, dotično republikanske fraze. I Hrvati i Srbi dobivaju novim porezima vruće šibe onih, koje su poslali u Skupštinstvu. Vrijeme je, da se i Hrvati i Srbi slože u borbi protiv radikalne i mjezine saveznice radicevskih stranaka, koje misle da se na takav način pomaže gospodarski život naroda, jer novi krediti, radi kojih su uvedeni porezni tereti, idu u dobroj mjeri na račun ministarstva vojnoga, dispozicionih fondova, a tim naš gospodarski život ne dobiva ništa.

delegati oblasnih direkcija željeznica i direkcija pošta, ustanovljen je definitivni vozni red za ličku prugu. Po tom voznom redu uvedene su tri pruge Zagreb-Split, koje će imati dva priključka za Šibenik. Vozni red predviđa jednu brzu prugu i dvije osobne. Za te tri pruge iz Šibenika će po obavijestenjima Putničkog ureda u Splitu u Novom Doba, ići do Perkovića dnevno dva vlaka. Putnici, koji će ići iz Zagreba za Šibenik brzim vozom, imaju za dobru utru kracu vožnju, nego oni, što će ići u Split. Međutim oni putnici, koji idu iz Zagreba osobnim vozom, koji polazi u 11.08 sati imat će da čekaju na priključak za Šibenik dobrolično četrdeset minuta, jer čekaju brzi voz, koji u Perković dolazi u 6.46. Priključak za brzi voz Split-Zagreb, moći će šibenski putnici čekati skoro pola sata, jer skoro toliko kasnije dolazi splitski vlak na Perković. Držimo, da bi se takve nepravilnosti mogle lako ukloniti. Šibenik ima, najkraću vezu Jadrana sa Banovinom, jer je za čitav sat bliž Perkoviću, pa bi ta ugodnost mogla biti i dana putnicima, a ne da se stvaraju neugodnosti, gdje ih ne treba. Čujemo, da se za tu stvar zainteresovalo i naše društvo za saobraćaj putnika te trgovacko-obrtničko udruženje.

† **Armida ud. Šoljan rod. Corubolo.** U utorku umrla je u Zagrebu gđa Armida Šoljan, udova za pok. Petra Šoljana, dugogodišnjeg činovnika u Šibeniku. Obitelji te jezinoj bratu g. J. Corubolo, ljekarniku u Skradinu, naše sačućešće.

Pozorišna družina „Šantić“ je na Uskrs opet počela gostovati. Davanje su i to da dosta dobrim uspjehom drame Postjednji Zrinski i Hasanagića. Običan čovjek od Nušića a u četvrtak uveče je Šantić priredio oproštajno veče ispunjeno raznim šajljivim komadima.

Požar. U noći od 15. na 16. o. m. pojavio se u kući Nikole Beadera Markova u Varošu vatra. Požar je prvi opazio Vicko Karadžole, koji se slučajno po noći digao, da se napije vode. Odmah su skočili susjadi te probudili Beadera i obitelj mu, koja je mirno spavala. Došli su i vatrogasci te se pokušalo spasiti gašenjem, ali nije bilo uspjeha. Beaderu je uspjelo spasiti nešto pokućstva te malo rubenine. Dobro je, da je susjedima uspjelo navrijeme probuditi Beaderove, koji imaju troje djece. Uzrok požaru nije sasvim poznat, ali se drži, da je uveće mogda pala koja iskra u vatru, na kojoj je žena Beaderova Ruža varila „lušiju“ te pala u kore od bajama, kojih je u kuhinji bilo. Kuća je bila osigurana na 200.000 din. kod „Jugoslavije“, a pokućstvo na 80.000 din.

Uapšeni zbog sumnje paleža. Od policije bili su prošle subote uapšeni Frane Plenča i žena mu zbog sumnje paleža.

Proširenje šibenske stanice. Generalna direkcija državnih željeznica, gradički odsjek, u Beogradu javila je, da je kod ministarstva saobraćaja odobreno proširenje šibenske željezničke stanice. Direkcija željeznica u Zagrebu povjerenja je izrada nacrta za proširenje stanice.

Zbog lova i nošnje oružja. Prošle sedmice lovio je bezbrižno Mile Antunov iz Zatona te baratuo puškom, za koju nema dozvolu. Došao je žandarm te ga pozvao, da se pred, ali je Antunov pobegao s oružjem. Međutim je žandarm uhvatio konja, kojega je Antunov pustio te

nepovlašne nošnje oružja.

Promet u šibenskoj luci kroz prvo tromjeseće o. g. pokazuje velik napredak prema prošlim godinama. Kroz to razdoblje u Šibenik je doputovalo 597 parobroda i 71 jedrenjak sa ukupnom tonazom 141.733 tona. Iz luke je otputovalo 599 parobroda i 72 jedrenjaka sa 141.913 tona. U-kupno pomorski promet šibenske luke iznosi 283.646 tona. Ako ostala tromejščica iskažu jednaku aktivnost, ova će godina donijeti jedan velik napredak za šibensku luku.

U fond našega lista poklonio je don Vlade Cvitanović (Brbinj) din. 15. — Uprava hārno zahvaljuje.

Licitacija gorivog drva. 16. maja o. g. održat će se u kancelariji komande podoficirske škole u Mandalini prva ofertalna licitacija za 2400 kubičnih metara drva.

Radnje na pristansku „Vrulje“ imale bi po izvještajima direkcije pomorskog saobraćaja početi prvi dana maja. U nedjelju 25. o. m. se kod goresponenije direkcije održaje oferbalna licitacija.

Ravnateljstvo Zavoda Sv. Jeronima u Rimu moli nas, da objavimo slijedeće: Prema ugovoru između naše države i Italije od 27. januara 1924. priznat je Zavod Sv. Jeronima kao naš nacionalni i ima da se uredi prema Breve Slavorum gentem. Kad se prošloga novembra zavod otvorio, uredio se na temelju spomenutih odredaba i kasnijih naredaba najviše crkvene vlasti kao isključivo crkveni kolegij, u kojih ne može da bude primljen nitko, nego pitomi interesovanih biskupija, a i oni samo za redovito posjećivanje koje Papinske Universi te druge crkvene visoke škole. Time je isključeno, da bi tko drugi mogao dobiti dozvolu za boravak u ovom Zavodu u koju drugu svrhu. Molimo, da ovo uzmu u obzir posjetnici Rima, koji ne poznavajući pravo stanje stvari možda reflektiraju na stan u ovom Zavodu. — **Ravnateljstvo**.

Udruga stanara i podstanara upozorjuje sve svoje članove na slijedeće: Pošto su i u našem gradu kućevlasnici počeli da otkazuju stanove, u interesu je pojedinca, da, netom primi bilo sudbeni ili vanudske otkaz, dode do uprave, gdje će iskazati svoje razloge u svrhu podnošenja propisanih prigovora. Prigovori proti otkazu mogu se prikazati sudu najkasnije treći dan nakon primitka sudbenog zaključka. Da se zaprijeći preopterećenje rada, umoljava se dotičnu gg., da ne čekaju zadnji dan i rok, već da dodu, netom prime otkaz.

Antikrst. Na članak sa stotinama hiljadama rijeći u Hrvatskoj Složi ne ćemo se osvrnuti. Imamo mi pametnijega posla.

Dio Jadranske izložbe u Šibeniku. Prošlih dana boravili su u Splitu u ime šibenske općine g. Blažević te za Putničko društvo g. direktor Ježina te im je uspjelo urediti pitanje decentralizacije Jadranske izložbe na taj način, da će vinarski odjel Jadranske izložbe biti u Šibeniku, gdje će sve pripreme biti poduzete od jednog odbora. Drago nam je da je naše mišljenje o decentralizaciji pobijedilo, i ako bi se možda mogao urediti Šibeniku i još koji odio izložbe.

Skupština Hrvatske Zadružne Tiskare, koja se nije mogla održati

Gradske vesti.

Citateljima i pretplatnicima pravoslavne i grkokatoličke vjere prigodom uskrsnog praznika pozivamo: Hristos Voskrese!

Sreski poglavari g. Rudolf Mandić promaknut je zadnjih dana u čin vlastnog savjetnika, te će u svojstvu svakog poglavara ostati i dalje u Šibeniku.

Za preparandiju u Šibeniku. U skladu inicijativom općine održan je stankak delegata mješovitih stranaka te učilišnih šibenskih građana, na njem se pretresalo o premeštanju naše učiliške škole u Knin. Prisutni su se

Ilu 19. t. mj. u 12 sati u prostorijama Hrvatske Čitaonice s istim dnevnim redom bez obzira na broj prisutnih članova. Na to se upozorju svi članovi. — Uprava.

Darovi Konferencijsi sv. Vinka Paulskoga. Jedna dobra duša preko kanonika Msgra Vicka Skarpe din 250. Jean Beguin Billecoq, francuski delegat kod albanske vlade u Tirani, preko gradskog župnika kanonika Msgra Vinka Karadjole 25. tal. lira. — Od bor im najharnije zahvaljuje.

Darovi „Uboškom Domu“. Da počaste uspomenu *Dume ud. Bogdanović*: Stipe Šare i Obitelj Josipa Grubišića po din. 100; Tvrka A. Šupuk, Josip Trlaja, Obitelj Josipa Tambiče i Obitelj Rora-Juras po din. 50; Stipe Gojanović pk. Jose din. 40; Frane i Tome Grubišić, Ante Belamaric pk. Miše i Obitelj pk. Mate Krunića po din. 20; Blaženka Gojanović i Josipa Jeličić rod. Belamaric po din. 15; Ante Ungaro, Mandina Tilić, Krsto Ilijadica, Jere Matačić pk. Mate, Beno Kadenka i Vladimir Kulić po din. 10; Mirk Guberina i Niko Guberina po din. 5. Da počaste uspomenu *Dume Baranović-Bakuta*: Stipe Šare i Karlo Svatек po din. 100; Ivan Fulgosi, Obitelj Rora-Juras, Marica ud. Juras i Stjepan Giulio Justić po din. 50; Jakov Friganović pk. Ante din. 30; Šime Baranović-Treno, Ivo Čišć-Sain, Obitelj Jose Tambiče, Frane i Tome Grubišić i Petar Grubišić trg. po din. 20; Aleksandar Šupuk din. 15; Vladimir Kulić, Marko Ilijadica-Rapo, Braća Protega, Obitelj pk. Ivo Karadjole i Krste Ilijadica po din. 10. Da počasti uspomenu *Stjepana Stošića pk. Ante*: Jure Bego din. 20. Da počasti uspomenu *dra Janka Debeljaka*: Marko Miletić (Stankovci) din. 20. Da počasti uspomenu *Vice Šare*: Mijo Šare din. 50. Da počasti uspomenu *Jurja Nigoević*: Luka Tukulin din. 30. Da počasti uspomenu *Nede Buzolić*: Mate Benković din. 20. — Svima darovateljima Uprava harno zahvaljuje.

Naši dopisi.

Prvić-Šepurina, 13. travnja 1925.

Mlada misa.

Jučer na sam Uskrs otpjevao je po prvi put u svom rodnom mjestu Misu naš mještanin don Petar Antić. Cijelo selo je u počast svojeg mještanina okitilo zastavama i zelenilom kuće i ulice, kuda je imao proći, a crkva, koja je dosta velika, bila je dupkom puna, tako da se u njoj nije

moglo ni maknuti. Narod je u procesiji sa barjacima otišao do kuće mladomisnika te ga otpratio u crkvu, pjevajući putem „Blagoslovjen Gospodin Bog Izraelov“. Kod sv. Mise asistirali su mladomisniku mjesni župnik don Martin Tokić, don Niko Roman te gvardijan iz Prvić-Luke o. Petar Turkalj, koji je za Mise držao prigodni govor, u kojem je prikazao narodu veličinu svećeničkog staleža. Iza Mise uslijedio je blagoslov sa Presvetim i zahvalnicima na dočekanom danu, a iza toga polaganje ruku. Poslije sveće službe bio je mladomisnik otplaćen do kuće svojih roditelja, gdje ga je u ime naroda pozdravio kratkim govorom crkovinac A. Poluš želeti mu svako dobro i uspjeh u vršenju svećeničkog zvanja. Lijepa svećanost je napravila lijep utisak na sve mjesto. *Mještanin.*

Pag. 13. travnja 1925.

Naš maestro Polzinetti

velikim, marom i uz velike poteske koje angažirao je mješoviti zbor, koji je za velike sedmice pjevao u crkvi njegov "Smiluj se meni, Bože!", a na Uskrs je pjevao kod Mise te kod blagoslova "Uskrnuo je!". Na procesiji Velikog Petka naša mlađa glazba svirala je žalostniku od Chopina. Trud našega maestra oko glazbe te oko pjevanja je bio nagraden lijepim uspjehom, što mu može biti poticajem, da ustraje na započetom trudnom putu oko umjetničkog odgoja našega svijeta u Pagu.

Stražar s Jadrana.

Orlovske vijesnici.

Sastanak šibenskog „Orla“ 5. t. m. održao se dobro posjećeni bratski sastanak u prostorijama „Hrv. Čitaonice“. Otvorio ga je i predsjedao naš brat don Ante Radić sjetivši se u svome govoru dviju tužnih objektiva: petogodišnje smrti dra P. Rogulje i desetogodišnje smrti dra R. Eckerta. Zatim je mladi junak M. Gulin ljepe deklamirao Šanticu „Ostajte ovde“. Brat Anton Šperanda u svom predavanju „Mi i oni“ iznio je detaljno naš program i smjernice rada naglašivši razliku, koja nas dijeli od ostalih prosvjetnih i gimnastičkih udruženja. Brat B. Baljkas deklamirao je još pjesmu „Petar Svačić“ od Vl. Nazora. Napokon je brat A. Zaninović uz pripomoć dvaju mladih junaka i jednog narastajca improvizirao vrlo zgodnu poučnu predstavu iz bosanskog života u 1. činu. Mladi Musliman teži za prosvjetom i pokazuje svoje plenito srce u zauzimanju za svoga talentiranog, ali siromašnog druga. Štvariš Škole posvećuje svoj život kulturnom napretku svojih sunarodnjaka, u čemu ga obilato pripomaže novcem vlastiti otac. Sve se ovo vrlo lijepo dojmljivo prisutnim roditeljima, kojima su prvi put u znatnom broju prisustvovali sastanku.

Vrlo uspješni tečajevi održani su prošli dana u Čakovcu, Zagrebu i Senju. Na ovim tečajevima okupio se vijam broj naše orlovske omladine iz okolišnog područja. Na tečajevima prošao se organizatori i tehnički rad za početnike u organizaciji.

Dan katoličke omladine. Pripreme za proslavu dana katoličke omladine u punom stuču. Naša muška orlovska društva slave ovaj dan na blagdan svoga zaštitnika sv. Ivana Evandelistu. Ovaj dan je savezni dan Hrv. Orlovskega Saveza. Prema nakani Saveza ova proslava imade ove godine obilježe proslave tisućogodišnjice hrvatskog kraljevstva i svete godine. Sabirni arci za doprinose za organizaciju naše muške omladine, organizovane u Hrvatskom Orlovskom Savezu, bit će ovih dana razaslati. Molimo sve prijatelje našega pokreta, da na dan 10. svibnja učine sve za što dostojnija proslavu ovoga važnoga dana.

Cipele
od crne ili smeđe teleće kože, domaća izradba Din 160.— od finog crnog boksa Din 200.— razrađuju veleprodajna R. Stermeck, Celje br. 17. Slovenija.
Illustrirani cjenik sa preko 1000 slika salje se svakome bavida. Uzorki štofova, kamgarina i razine manufakturne robe, dobijete 8 dana na ogled. Ako roba ne odmjeniti, ill pak vratiti novac. Narudžbe preko Din. 500.— šalju se od poštarine slobodno. Zastupnici se primaju. Trgovci engros cijene.

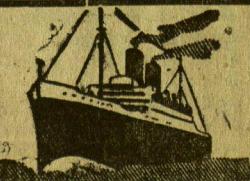
— 40 —

GOSPODARSKA ŠTEDIONICA

SPLIT

Rimska ul. 3. (kod Peristila). Telefon 363.

Prima uloške na knjižice i u tekućem računu te ih najpovoljnije ukamaće.

Otprema putnika
iz domaće luke SPLIT
„COSULICH LINIJA“

Javlja ovim svim putnicima, koji su spremni za putovanje u JUŽNU AMERIKU (Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires) da je početak njihovih velikih preokoceanskih parobroda

„SOFIA“ na 23 aprila 1925. iz SPLIT-SKE LUKE (Dalmacija).

Parobrodi su moderno uredeni imadu dva vijka i vozu na naftu. Putnici su smješteni u poboljšanom trećem razredu, u trećem razredu kabina i u podpalubiju. Svaki razred posjeduje moderno uredeni jedaci saloni, saloni za gospode, kao i pušači saloni. Putnici stoji na raspolažanje cijeli parobrod, jer ne vozi putnika I. i II. razr.

Od kolike je važnosti za naše putnike, što se mogu ukrcati u domaćoj luci, nije potrebno navaditi — dosta je, što ne trpe velikih neugodnosti ni napora putujući po nekoliko dana preko stranih država, dok ne stignu u luku ukrcaju, a osim toga mogu se na parobrodu služiti svojim materinskim jezikom.

Glede osiguranja mjesto te ostalih uputa treba se obratiti na „COSULICH LINIJI“.

Glavno zastupstvo za Kraljevinu Srbu, Hrvata i Slovenaca

Telefon 24-98. J. G. Drašković - Zagreb Gest: B' hr. 3. ili na filijale u: Beogradu, Balkanska ul. 25. Ljubljani, Kolodvorska ul. 30. Velikom Bečkereku, Kralja Petra trg 4 ili Agenciju u:

Sibeniku, Josip Jadronja, obala Sušaku, Karolinica cesta 161 J. Gj. Ivošević, Splitu FRANJO KUKULIĆ, Gruž IVO LOVRČEVIĆ, Metkoviću NIKICA CAREVIĆ.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. U LJUBLJANI

VLASTITA ZGRADA
GLAVNA ULICA 108.

PODRUŽNICA ŠIBENIK

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA
TELEFON BR. 16. - NOĆNI 67.

Podružnice: Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split.

Ispostava: Bled.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 15.000.000.

Ulošci nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaće najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove povoljno, točno i brzo.